

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 11-11-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/7490/11-11-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 145/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος, στην έδρα της, την 08/11/2011 και ώρα 10:00, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, και Γρηγόρης Λαζαράκος. Δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, τα τακτικά μέλη της Αρχής Αν. Πράσσοι και Αν. – Ιωάν. Μεταξάς, οι οποίοι αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα από τα προαναφερόμενα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής. Εξάλλου, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, το τακτικό μέλος της Αρχής Δημ. Μπριόλας και ο αναπληρωτής αυτού Χαράλαμπος Ανθόπουλος Στη συνεδρίαση παρέστη, με εντολή του Προέδρου, ο Δημήτρης Ζωγραφόπουλος, δικηγόρος (ΔΝ) – νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Υποβλήθηκε στην Αρχή το υπ' αρ. πρωτ./....-2010 (και υπ' αρ. πρωτ. Αρχής /ΕΙΣ/3050/13-05-2010) έγγραφο ερώτημα της αρμόδιας υπηρεσίας (Διοικητική Διεύθυνση, Τμήμα Γραμματείας) του Γενικού Νοσοκομείου – Μαιευτηρίου «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», σχετικά με το εάν συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα η διαβίβαση στον αιτούντα τρίτο Α, κάτοικο Κορωπίου Αττικής, από το εν λόγω νοσοκομείο, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, πληροφοριών που αφορούν στο νεογνό, που φέρεται να γέννησε στο νοσοκομείο αυτό η Β. Ειδικότερα, με την από 22-04-2010 αίτησή του, ο Α ζητεί από το εν λόγω νοσοκομείο όπως του διαβιβάσει πιστοποιητικό γεννήσεως ή άλλο έγγραφο, το οποίο να αναφέρει την ημερομηνία γεννήσεως του ως άνω νεογνού, το όνομα, την ομάδα αίματος, το βάρος, ενδεχόμενη διεύθυνση, προκειμένου – κατά τους ισχυρισμούς του – να προβεί σε εξέταση DNA και στην αναγνώριση του εν λόγω τέκνου ως δικού του. Για τη διαβίβαση των ως άνω πληροφοριών στον αιτούντα τρίτο Α εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ.-/.....-2011 εισαγγελική παραγγελία της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών (Τμήμα Ακροάσεων), με την οποία ο αρμόδιος εισαγγελικός λειτουργός διαβίβασε την αίτηση του Α στο εν λόγω νοσοκομείο, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, και το κάλεσε να προβεί *«στην κατά νόμο εκτίμηση των διαλαμβανομένων σ' αυτήν και τις εντεύθεν επιβαλλόμενες ενέργειες»*.

Μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή και του βοηθού εισηγητή, ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

Η Αρχή,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στη δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. αντί πολλών ιδίως τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, επιπλέον, το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι «εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

6. Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 1475 παρ. 1 ΑΚ «ο πατέρας μπορεί να αναγνωρίσει ως δικό του το τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο, εφόσον συναινεί σ' αυτό και η μητέρα. Αν η μητέρα έχει πεθάνει ή δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα, η αναγνώριση γίνεται μόνο με τη δήλωση του πατέρα». Εξάλλου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 1479 παρ. 1 ΑΚ «η μητέρα έχει δικαίωμα να ζητήσει με αγωγή την αναγνώριση της πατρότητας του τέκνου της που γεννήθηκε χωρίς γάμο της με τον πατέρα του. Το ίδιο δικαίωμα έχει και το τέκνο. Όταν η μητέρα αρνείται την προβλεπόμενη από την πρώτη παράγραφο του άρθρου 1475 συναίνεσή της, δικαίωμα δικαστικής αναγνώρισης έχουν επίσης ο πατέρας και, στην περίπτωση της τρίτης παραγράφου του άρθρου 1475, ο παππούς ή η γιαγιά της πατρικής γραμμής».

7. Επειδή, όταν ζητείται, με αίτηση που κατατίθεται στον εισαγγελέα, η χορήγηση στον αιτούντα τρίτο ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο αρμόδιος εισαγγελέας διαβιβάζει τη σχετική αίτηση προς τη Διοίκηση, με τη σημείωση ότι αυτή πρέπει να λάβει την άδεια της Αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του ν. 2472/1997. (Γνμδ. Αρχής 3/2003, 3/2009 και πολλές άλλες αποφάσεις, βλ. ενδεικτικά πρόσφατες 78/2011 και 111/2011). Την έννοια δε αυτή έχει, έστω και αν δεν το αναφέρει ρητώς, το έγγραφο του Εισαγγελέως προς το Νοσηλευτικό ίδρυμα με το οποίο διαβιβάζεται αίτηση του τρίτου για χορήγηση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων και καλείται το ίδρυμα να προβεί «στην κατά νόμο εκτίμηση των διαλαμβανόμενων σ' αυτήν και τις εντεύθεν επιβαλλόμενες ενέργειες», οπότε νομίμως, κατά τα προαναφερθέντα, το τελευταίο ζητά την άδεια της Αρχής για να χορηγήσει τα εν λόγω δεδομένα.

8. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει, καταρχάς, ότι ο αιτών τρίτος Α ζήτησε από το Γενικό Νοσοκομείο – Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να του διαβιβάσει πληροφορίες (όνομα, ομάδα αίματος, βάρος, ενδεχόμενη διεύθυνση), οι οποίες αποτελούν απλά και όχι ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του τέκνου, που φέρεται να γέννησε στο εν λόγω νοσοκομείο η Β. Συνεπώς, η διαβίβαση των εν λόγω απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου τους στον αιτούντα τρίτο Α διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997 και όχι

από εκείνες του άρθρου 7 του ίδιου νόμου. Συνεπώς, δεν απαιτείται άδεια της Αρχής για τη διαβίβαση των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

9. Επειδή, για τη διαβίβαση από το Γενικό Νοσοκομείο – Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», ως υπεύθυνο επεξεργασίας, των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του ανήλικου τέκνου της Β στον αιτούντα τρίτο Α απαιτείται καταρχήν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, η συγκατάθεση της ίδιας, ως μητέρας του εν λόγω ανήλικου τέκνου, αφού αυτή ενημερωθεί προηγουμένως εγγράφως από το εν λόγω νοσοκομείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997.

10. Επειδή, εξάλλου, στην υπό κρίση υπόθεση δεν συντρέχει στο πρόσωπο του αιτούντος τρίτου η συνδρομή εννόμου συμφέροντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε΄) του Ν. 2472/1997, για τη διαβίβαση των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χωρίς τη συγκατάθεση της Β ή παρά τη ρητή άρνηση αυτής. Και τούτο, διότι ο αιτών τρίτος προβάλλει ως σκοπό επεξεργασίας, για τη διαβίβαση αυτή, την πρόθεσή του να προβεί εκουσίως στην αναγνώριση του ανήλικου τέκνου της Β ως δικού του. Ωστόσο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 1475 παρ. 1 ΑΚ, ο αιτών τρίτος Α μπορεί καταρχήν να προβεί στην εκούσια αναγνώριση, ως δικού του, του ανήλικου τέκνου της Β, το οποίο γεννήθηκε χωρίς μεταξύ τους γάμο, εφόσον είναι όντως ο πατέρας αυτού και συναινεί σ' αυτό και η μητέρα του Β. Μόνο κατ' εξαίρεση δύναται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 1479 παρ. 1 εδ. (γ΄) ΑΚ, ο αιτών τρίτος Α, εφόσον προηγουμένως αποδειχθεί ότι είναι όντως ο πατέρας του ανήλικου τέκνου της Β, να ζητήσει τη δικαστική αναγνώριση, ως δικού του, του ανήλικου τέκνου αυτής. Συνεπώς, η διαβίβαση από το Γενικό Νοσοκομείο – Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», ως υπεύθυνο επεξεργασίας, των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του ανήλικου τέκνου της Α στον αιτούντα τρίτο Β χωρίς τη συγκατάθεση της Α προσκρούει στις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 2 στοιχ. (ε΄) και 4 παρ. (1) του Ν. 2472/1997. Τούτο δε διότι ο αιτών στερείται εννόμου συμφέροντος να ζητήσει τη διαβίβαση των ως άνω απλών προσωπικών δεδομένων, καθόσον με βάση το περιεχόμενο της αιτήσεώς του, το οποίο και οριοθετεί το έννομο συμφέρον του, ο σκοπός για τον οποίο ζητεί τη διαβίβαση σ' αυτόν των ως άνω στοιχείων, δηλαδή της εκούσιας αναγνώρισεως του ανήλικου τέκνου που φέρεται ότι έτεκε η ανωτέρω αναφερομένη Β, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί, προεχόντως εξαιτίας του ότι δεν

επικαλείται, ούτε προκύπτει, από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, ότι συναινεί σε τούτο η μητέρα του τέκνου. Κατ ακολουθία τούτων, δεν συντρέχει νόμιμος λόγος ικανοποίησης του με το ανωτέρω περιεχόμενο αιτήματος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

Αποφαίνεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος διενέργειας από το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Γενικό Νοσοκομείο – Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», ως υπεύθυνο επεξεργασίας, της αιτούμενης από τον τρίτο Α επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με τη διαβίβαση σ' αυτόν των ανωτέρω προσωπικών δεδομένων και η διώκουσα τούτο αίτησή του δεν μπορεί να ικανοποιηθεί.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου